

1. SPOTKANIA PREZESA SEP
2. 10. POSIEDZENIE CENTRALNEJ KOMISJI ODZNACZEŃ I WYRÓŻNIEŃ SEP
3. W ODDZIAŁACH SEP
4. KONKURS NA NAJAKTYWNIJSZE KOŁO SEP – ROZSTRZYGNIĘTY
5. KOMITET NAUKOWO-TECHNICZNY FSNT NOT DS. FEANI
6. KALENDARIUM
7. OSOBOWOŚĆ NAUKI
8. SPROSTOWANIE

Przewodniczącym Komitetu Programowego i Jackiem Kucińskim – przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego. Konferencja odbędzie się w Sali Kolumnowej Sejmu RP 22 maja 2017 r.

oprac. Anna Jachimowicz - Dział Prezydialny Biura SEP

2. 10. POSIEDZENIE CENTRALNEJ KOMISJI ODZNACZEŃ I WYRÓŻNIEŃ SEP

W dniu 5 kwietnia br. odbyło się 10. posiedzenie plenarne Centralnej Komisji Odznaczeń i Wyróżnień SEP, któremu przewodniczył Czesław Karwat. W pierwszej uroczystej części posiedzenia uczestniczył prezes SEP Piotr Szymczak, dziękując za pracę członkom Komisji, złożył obecnym serdeczne życzenia świąteczne z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych. Przewodniczący Komisji Czesław Karwat przedstawił ogólną informację o rozpoczęciu realizacji procedury wyłaniania kandydatów do godności członka honorowego SEP – informacja ta zostanie przedstawiona na najbliższym posiedzeniu prezydium ZG, a następnie na posiedzeniu ZG 26 kwietnia br.

Z okazji Świąt Wielkiej Nocy
przepełnionych nadzieją i miłością najserdeczniejsze
życzenia dużo zdrowia, radości, ciepłych spotkań w gronie rodziny
i przyjaciół.
Wesołego Alleluja

Piotr Szymczak
Prezes SEP

foto. 1. Członkowie CKOiw podczas posiedzenia.

1. SPOTKANIA PREZESA SEP

- 1.** 3 kwietnia 2017 r. – prezes SEP Piotr Szymczak uczestniczył w Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Delegatów Oddziału Szczecińskiego SEP,
- 2.** 4 kwietnia 2017 r. – prezes SEP Piotr Szymczak i Małgorzata Gregorczyk – dyrektor Działu Prezydialnego Biura SEP uczestniczyli w uroczystym otwarciu wystawy „Polscy Inżynierowie w Afryce – Nigeria lata 1970-1990”, w budynku FSNT NOT w Warszawie,
- 3.** 5 kwietnia 2017 r. odbyło się spotkanie prezesa SEP z organizatorami Konferencji Okrągłego Stołu: Andrzejem Wilkiem –

Następnie w drugiej części członkowie Komisji zaopiniowali wnioski o: szafirowe, złote i srebrne odznaki honorowe, o medale, o godność Zasłużonego Seniora SEP oraz o odznaki honorowe NOT. Do Komisji ogółem wpłynęło 123 wnioski. Do wielu z nadesłanych wniosków niezbędne jest dodatkowe uzasadnienie. Kolejne posiedzenie w pełnym składzie odbędzie się we wrześniu, natomiast prezydium Komisji będzie spotykało się jak dotychczas - raz w miesiącu.

oprac. Małgorzata Gregorczyk - Dział Prezydialny Biura SEP
foto. Ewa Materska - Biuro SEP

3. W ODDZIAŁACH SEP

W ODDZIALE KRAKOWSKIM

W dniach 7-9 kwietnia br., grupa 25 członków SEP Oddziału Krakowskiego uczestniczyła w seminarium wyjazdowym do Elektrowni Jądrowej w Temelinie. W czasie pobytu na terenie elektrowni w Centrum Informacyjnym Elektrowni odbyła się prezentacja trójwymiarowych materiałów filmowych pokazujących szczegóły hali reaktora, pręty paliwowe oraz komputerową symulację reakcji rozpadu jąder uranu, następnie ośmioosobowe grupy zwiedzały budynki elektrowni, m.in.: halę maszyn z gigantycznymi wibrującymi turbinami (wirnik o wadze 200 t osiągający prędkość 3000 obr/min), zespół 133-metrowych chłodni kominowych.

fot. 2. Uczestnicy seminarium wyjazdowego.

W trakcie wyjazdu zwiedzano miejscowości: Třebíč (Morawy Zachodnie) z dzielnicą żydowską (UNESCO) i bazyliką benedyktyńską w romańsko-gotyckim stylu (UNESCO) oraz czeski Krumlov (UNESCO), Telč - zamek z krużgankami (UNESCO), Žďár sanktuarium Jana Nepomucena (UNESCO) i zespół poklasztorny cystersów.

oprac. i fot. Maria Zastawny - Oddział Krakowski SEP

W ODDZIALE SZCZECIŃSKIM

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE DELEGATÓW ODDZIAŁU SZCZECIŃSKIEGO SEP

W poniedziałek – 3 kwietnia br. odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Delegatów Oddziału Szczecińskiego SEP. Zebranych powitał prezes Oddziału kol. Tomasz Pieńkowski i przekazał głos prezesowi SEP kol. Piotrowi Szymczakowi. Prezes poinformował o najważniejszych inicjatywach podjętych przez Zarząd Główny SEP, w tym o zwołanym na 22 czerwca br. Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Delegatów, który poświęcony będzie nowelizacji Statutu SEP.

fot. 3. Kol.kol. Nowakowscy wręczają prezesowi SEP Piotrowi Szymczakowi Księgę Pamiątkową.

Niezwykłym akcentem spotkania było przekazanie przez Nestorów naszego Oddziału – Annę i Romualda Nowakowskich – na ręce prezesa SEP Piotra Szymczaka Księgi Pamiątkowej V Walnego Zgromadzenia Delegatów Stowarzyszenia Elektryków Polskich połączonego z XV Zjazdem Elektrotechnicznego Związku Czechosłowackiego, który odbył się w Warszawie w dniach 11-13 czerwca 1933 r. Księga ukazała się wydawnictwem SEP w 1934 r.

fot. 4. Prezes Oddziału Szczecińskiego kol. Tomasz Pieńkowski prowadzi Zjazd.

Następnie przystąpiono do realizacji porządku obrad. Kol. Tomasz Pieńkowski przedstawił sprawozdanie roczne. Sprawozdanie z działalności Komisji Rewizyjnej Oddziału zaprezentował przewodniczący kol. Leszek Biały, a Sądu Koleżeńskiego Oddziału kol. Beata Chojnacka. Tryb realizacji uchwał WZDO'2014, NWZD'2015 i NWZD'2016 omówił kol. Łukasz Kaspróvicz – sekretarz Oddziału. Dyskutowano także nad programem działalności Oddziału na ostatni – czwarty rok kadencji. Ostatnim punktem zebrania było omówienie najistotniejszych zmian w projekcie nowelizowanego Statutu SEP, które przedstawił mec. Stefan Mazurkiewicz.

oprac. Aleksandra Kopycińska – Asystent Prezesa SEP

fot. Andrzej Dylak

W ODDZIALE WARSZAWSKIM

W świątecznej i radosnej atmosferze, 5 kwietnia br., odbyło się spotkanie Wielkanocne członków Koła 536 i Sekcji Instalacji i Urządzeń Oddziału Warszawskiego SEP.

fol. 5. Uczestnicy spotkania świątecznego.

Na spotkanie przybyli również zaproszeni goście, a także członkowie innych sekcji i kół Oddziału Warszawskiego SEP. Po złożeniu serdecznych życzeń, zgodnie z polską tradycją, wszyscy zasiedli do świątecznego stołu, by w miłej i koleżeńskiej atmosferze skosztować przygotowanych potraw. Nastrój panujący tego dnia oraz świąteczna dekoracja przypominały wszystkim o zbliżających się Świątach Wielkanocnych.

Serdecznie dziękujemy wszystkim gościom za przybycie.

oprac. Andrzej Englert - Oddział Warszawski SEP

fol. Juliusz Talarczyk

W ODDZIALE TARNOBRZESKIM

W dniu 5 kwietnia 2017 r. w Kole przy Elektrowni Połaniec Oddziału Tarnobrzckiego SEP zorganizowano warsztaty techniczne „Kompleksowy system zasilania gwarantowanego”. Uczestnicy spotkania (ok. 20 osób) zapoznali się z innowacyjnymi rozwiązaniami w zakresie redundancji zasilania gwarantowanego systemów sterowania i nadzoru. Prezentacje, praktyczne pokazy nowoczesnych systemów oraz dyskusja z ekspertami pozwoliły uczestnikom wymienić doświadczenia i zapoznać się z nowymi możliwościami urządzeń zasilających.

fol. 6. Uczestnicy warsztatów.

oprac. i fol. Marek Wojdan

4. KONKURS NA NAJAKTYWNIJSZE KOŁO SEP – ROZSTRZYGIĘTY

Rozstrzygnięty został „Konkurs na najaktywniejsze Koło SEP” w roku 2016. Uroczyste wręczenie dyplomów i proporców laureatom konkursu planowane jest podczas centralnych obchodów Międzynarodowego Dnia Elektryka, organizowanych 31 maja br. w Radomiu. Wszystkim uczestnikom dziękujemy za wzięcie udziału oraz zachęcamy pozostałe Oddziały do rywalizacji w kolejnej edycji. Wyniki konkursu zostaną zamieszczone na stronie www.sep.com.pl po zatwierdzeniu przez ZG.

oprac. Anna Klos - Dział Organizacyjny Biura SEP

5. KOMITET NAUKOWO-TECHNICZNY FSNT NOT DS. FEANI

W dniu 6 kwietnia br. zapoczątkował swoją działalność Komitet Naukowo-Techniczny FSNT NOT ds. FEANI. Przedstawicielem SEP w tym istotnym dla rozwoju ruchu inżynierskiego gronie, został kol. dr Arkadiusz Malkowski ze Szczecińskiego Oddziału SEP.

Intensyfikacja współpracy z FEANI oraz uzyskanie przez FSNT NOT możliwości akredytacji kierunków technicznych było jednym z postulatów zgłaszanych na Walnym Zjeździe Delegatów przez przedstawicieli SEP m.in. przez prezesa SEP dr. inż. Piotra Szymczaka i dr. Arkadiusza Malkowskiego. Członkowie Komitetu Naukowo-Technicznego ds. FEANI wyrazili duże zainteresowanie projektem pozyskania przez FSNT NOT uprawnień do akredytacji kierunków technicznych na zasadach określonych przez FEANI. Pozwoli to na uruchomienie Europejskiej Karty Inżyniera jako istotnego elementu edukacji technicznej na polskich uczelniach.

fol. 7. Członkowie nowej komisji podczas posiedzenia.

Dotychczas nieliczne kierunki techniczne miały akredytację FEANI wydawaną przez podmioty zewnętrzne w stosunku do FSNT NOT. Możliwość akredytacji przez FSNT NOT przyniesie wiele korzyści samemu ruchowi inżynierskiemu oraz wpłynie na poprawę jakości kształcenia na polskich uczelniach.

W zamyśle pomysłodawców projektu akredytacja FSNT NOT ma potwierdzać najwyższe standardy kształcenia polskich inżynierów oraz ma stać się przepustką do uznania nabytych w Polsce kwalifikacji jako spełniających najwyższe standardy europejskie. Potwierdzeniem ich ma być wydawana przez FSNT NOT

Europejska Karta Inżyniera. SEP będzie aktywnie uczestniczył w pracach Komitetu Naukowo-Technicznego ds. FEANI, wspierając inicjatywy tego gremium.

oprac. Arkadiusz Malkowski - Oddział Szczeciński SEP
fot. Janusz Kowalski

6. KALENDARIUM

3 KWIETNIA

1910 – w katastrofie balonu w Cieszynie koło Koszalina zginął niemiecki fizykochemik Richard Abegg. Znany był dzięki regule Abegga, stwierdzającej, że każdy pierwiastek ma dwie wartości: główną i „przeciwną”, których suma wynosi osiem.

1973 - Przedsiębiorstwo Motorola zaprezentowało na Manhattanie w Nowym Jorku pierwszy przenośny telefon DynaTAC, będący prototypem współczesnego telefonu komórkowego. Został wynaleziony przez Martina Coopera. Z powodu rozmiarów i kształtu był żartobliwie nazywany butem lub cegłą.

4 KWIETNIA

1821 – urodził się Linus Yale junior (zm. 24 grudnia 1868 r. w Nowym Jorku) – amerykański mechanik, przedsiębiorca i wynalazca. Swoją pierwszy sklep specjalizujący się w zabezpieczeniach i zamkach bankowych otworzył w Shelburne około 1840 r. W 1861 r. udoskonalili i opatentowali wynaleziony w 1848 r. przez jego ojca Linusa Yale'a seniora zamek bębnowy do drzwi. W 1868 r. wraz z Henrym Towne założył firmę Yale Lock Manufacturing, która zajęła się produkcją zamków.

1826 – urodził się Zénobe Théophile Gramme (zm. 1901 r.) - belgijski elektrotechnik. W 1869 r. wynalazł komutator, przyczyniając się do rozwoju maszyn elektrycznych prądu stałego. W 1871 r. zbudował pierwszą prądnicę prądu stałego, zwaną od jego nazwiska - prądnicą Gramme'a.

1919 – zmarł Sir William Crookes (ur. 17 czerwca 1832 r. w Londynie) – angielski fizyk i chemik. W 1861 r. wkrótce po dokonaniu przez Roberta Bunsena i Gustava Kirchhoffa odkryć w dziedzinie spektroskopii, odkrył pierwiastek chemiczny tal (Tl). Pośrednio doprowadziło to do skonstruowania w 1875 r. radiometru. Pod koniec XIX wieku skonstruował urządzenie (nazwane później „rurą Crookesa”) do obserwacji promieniowania katodowego, poprzedniczkę lampy rentgenowskiej.

5 KWIETNIA

1622 – urodził się Vincenzo Viviani (zm. 22 września 1703 r. we Florencji) – włoski fizyk, inżynier i matematyk. Był uczniem, towarzyszem i współpracownikiem Galileusza aż do jego śmierci w 1642 r. Z jego pomocą i doświadczeniem E. Torricelli skonstruował pierwszy barometr. W 1656 r. Viviani wraz z Giovannim Borellim wyznaczyli prędkość dźwięku w powietrzu, uzyskując wynik znacznie dokładniejszy niż poprzednicy.

1908 – urodził się Stanisław Szpor, inżynier elektryk, wynalazca, konstruktor (zm. 1981 r.).

6 KWIETNIA

1829 – zmarł Niels Henrik Abel (ur. 5 sierpnia 1802 r. w Findö k. Stavanger) – matematyk norweski. Udowodnił niemożliwość rozwiązania równania algebraicznego stopnia wyższego niż cztery przez pierwiastniki, prowadził badania w dziedzinie teorii szeregów i całek eliptycznych. W 2001 r. rząd Norwegii zdecydował o ustanowieniu Nagrody Abela, która jest przyznawana za najwybitniejsze osiągnięcia w dziedzinie matematyki.

1993 - w zakładach wzbogacania uranu w zamkniętym rosyjskim mieście Sierwisk w obwodzie tomskim, podczas czyszczenia kwasem azotowym doszło do wybuchu zbiornika reaktora wytwarzającego pluton i powstania chmury radioaktywnego gazu. Magazyn *Time* czy określił ten wybuch jako jedną z największych katastrof jądrowych. Sierwisk w latach 1956–1989 nie był zamieszczany na żadnych mapach, miał jedynie kryptonim Tomsk-7, w związku z uruchomieniem tu zakładów wzbogacania uranu.

7 KWIETNIA

1922 - Zakłady Fablok z Chrzanowa przekazały PKP pierwszy wyprodukowany w Polsce parowóz towarowy serii Tr21 z tendrem 3-osiowym. Tr21 to pierwszy produkowany w Polsce parowóz, opracowany przez zespół polskich inżynierów przy współpracy z Biurem Konstrukcyjnym Fabryki Lokomotyw StEG w Wiedniu w 1921 r. Pierwszych 36 zbudowano w StEG. W latach 1922-1925 Fabryka Lokomotyw w Chrzanowie (Fablok) wyprodukowała 72 szt., a 40 szt. powstało w belgijskich zakładach Cockerill.

8 KWIETNIA

1911 - holenderski fizyk Heike Kamerlingh-Onnes odkrył zjawisko nadprzewodnictwa. Nadprzewodnictwo to stan materiału polegający na zerowej rezystancji, jest osiągany w niektórych materiałach w niskiej temperaturze. Jest to zjawisko kwantowe, niemożliwe do wyjaśnienia na gruncie fizyki klasycznej. Poza zerową rezystancją inną ważną cechą nadprzewodników jest wypychanie ze swej objętości pola magnetycznego (efekt Meissnera).

1984 – zmarł Piotr Leonidowicz Kapica (ur. 27 czerwca 1894 r. w Kronsztadzie) – rosyjski fizyk, badacz fizyki niskich temperatur, odkrywca zjawiska nadciekłości helu w 1937 r., za co otrzymał nagrodę Nobla z fizyki w 1978 r. (dzieląc ją z Arno Penziasem i Robertem Woodrowem Wilsonem, odkrywcami kosmicznego mikrofalowego promieniowania relikтового).

9 KWIETNIA

1770 – urodził się Thomas Johann Seebeck (zm. 10 grudnia 1831 r.) - fizyk, odkrył w 1821 r. zjawisko termoelektryczne. Efekt termoelektryczny polega na tym, że w obwodzie składającym się z dwóch różnych metali pojawia się różnica potencjałów między złączami, jeżeli oba złącza pozostają w różnych temperaturach. Obecnie efekt ten nazywa się często zjawiskiem Seebecka albo efektem Peltiera-Seebecka. Efekt Seebecka stanowi podstawę działania termopary.

1927 – urodził się Jacek Rafał Karpiński (zm. 21 lutego 2010 r. we Wrocławiu) – inżynier elektronik i informatyk, żołnierz Szarych Szeregów w Batalionie Zośka, uczestnik powstania warszawskiego, trzykrotnie odznaczony Krzyżem Walecznych. Projektant mini-komputera K-202. Był jednym z założycieli Polskiego Towarzystwa Informatycznego i wiceprezes jego pierwszego Zarządu Głównego.

oprac. Jerzy Szczurowski - SEP COSiW
(źródło pl.wikipedia.org)

7. OSOBOWOŚĆ NAUKI

Stanisław Szpor (ur. 5 kwietnia 1908 r. we Lwowie, zm. 10 kwietnia 1981 r.) – konstruktor, wynalazca, inżynier elektryk, profesor, specjalista z dziedziny wysokich napięć. W 1931 r. ukończył studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej, a w 1933 r. uzyskał tytuł doktora nauk technicznych. Od 1933 r. pracował w Katedrze Miernictwa i Wysokich Napięć Politechniki Warszawskiej pod kierunkiem prof. Kazimierza Drewnowskiego, a następnie w latach 1933–1939 r. w Fabryce Aparatów Elektrycznych Kazimierza Szporzańskiego. Przed wojną był zatrudniony na stanowisku kierownika Działu Transformatorów Mierniczych i Aparatów Rentgenowskich, dodatkowo pracował też w Zakładzie Wysokich Napięć PW. W 1939 r. brał udział w działaniach wojennych, walcząc w obronie Warszawy, za co odznaczony został 25 września Krzyżem Walecznych. Po kapitulacji przez Węgry dostał się do Francji i jako starszy saper został przydzielony do 2. Dywizji Strzelców Pieszych. W ramach 45. Korpusu Armii Francuskiej walczył na pograniczu francusko-szwajcarsko-niemieckim. Od 20 czerwca 1940 r. dywizja ta była internowana w Szwajcarii. Po powrocie do Polski początkowo zatrudniony był jako zastępca profesora w Katedrze Konstrukcji Urządzeń Elektrycznych Politechniki Warszawskiej, a później jako profesor nadzwyczajny Wydziału Elektrycznego Politechniki Gdańskiej, gdzie organizował Katedrę Wysokich Napięć i Aparatury Rozdzielczej. W 1956 r. mianowany profesorem zwyczajnym do 1968 r. był kierownikiem Katedry Wysokich Napięć i Aparatury Rozdzielczej. Za swoje wystąpienia polityczne został pozbawiony funkcji kierownika i odsunięty od wykładów, pozwolono mu kontynuować badania m.in. nad piorunami w Tatrach. W 1978 r. odszedł na emeryturę. Zmarł 10 kwietnia 1981 r. Został pochowany w Krakowie na Cmentarzu Rakowickim. W setną rocznicę urodzin prof. Szpora Zarząd Główny Stowarzyszenia Elektryków Polskich podjął Uchwałę w sprawie ustanowienia roku 2008 jako Roku prof. Stanisława Szpora.

oprac. Jerzy Szczurowski - SEP COSiW
(źródło pl.wikipedia.org)

8. SPROSTOWANIE

W numerze 123. *Tydzień w SEP*, w dziale Wspomnienie powstał błąd. Jest „W dniu 27 kwietnia 2017 r. (...)” a powinno być „W dniu 27 marca 2017 r. (...)”. Za powstały błąd Redakcja przeprasza.

Tydzień w SEP [108] 5 - 11 grudnia 2016

Zespół redakcyjny:

Olga Górczak-Żączek - redaktor naczelny, Katarzyna Gut - sekretarz, Bolesław Pałac
Krzysztof Lewandowski - redaktor techniczny
Krzysztof Woliński - rzecznik prasowy SEP

KONTAKT Z REDAKCJĄ:

ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa,
tel. (22) 556 43 05, kom. 533 314 914
e-mail: redakcja.sep@sep.com.pl